

PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO - DYDD IAU, 22 EBRILL 2021

**COFNODION CYFARFOD Y PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO A
GYNHALIWYD YN O BELL TRWY MICROSOFT TEAMS DYDD IAU, 22 EBRILL 2021, AM
14:00**

Presennol

Y Cynghorydd LM Walters – Cadeirydd

CA Green
AJ Williams

JE Lewis
P Davies

MJ Kearn
A Hussain

RM Granville

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

A Williams, PA Davies a/ac TH Beedle

Swyddogion:

Simon Roberts	Uwch Ymchwilydd Twyll
Deborah Exton	Dirprwy Bennaeth Cyllid dros dro
Mark Thomas	Pennaeth Gwasanaeth Archwilio Rhanbarthol
Samantha Clements	Swyddfa Archwilio Wales
Gill Lewis	Pennaeth Cyllid a Swyddog 151 Dros Dro
Michael Pitman	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd – Pwyllgorau
Nigel Smith	Rheolwr Cyllid
Eilish Thomas	Rheolwr Cyllid – Rheoli Ariannol a Chau

Aelod Lleyg:

J Williams

233. **DATGANIADAU O FUDDIANT**

Dim.

234. **CYMERADWYAETH COFNODION**

PENDERFYNWYD : Cymeradwyo cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio dyddiedig 28 Ionawr 2021, fel cofnod gwir a chywir.

235. **DIWEDDARIAD AR Y PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO - ARCHWILIO CYMRU**

Cyflwynodd Cynrychiolydd Archwilio Cymru adroddiad a ddiweddarodd y Pwyllgor ar waith archwilio ariannol a pherfformiad a wnaed, ac sydd i fod i gael ei wneud, gan Archwiliad Cymru, a Chynllun Archwilio Archwilio Cymru 2021.

Esboniodd fod Archwilio Cymru wedi paratoi nifer o adroddiadau i'r pwyllgor eu hystyried, sef:

1. Diweddariad Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio Cymru (ynghlwm yn Atodiad A i'r adroddiad) a;
2. Cynllun Archwilio Cymru 2021 - Cyngor Bwrdeistref Pen-y-bont ar Ogwr (ynghlwm yn Atodiad B)

Amlinellodd Cynrychiolydd Archwilio Cymru'r gwaith archwilio ariannol a'i ddiweddariad cynnydd a wnaed gan Archwiliad Cymru, a restrir yn nhabl un atodiad A.

Amlinellodd Cynrychiolydd Archwilio Cymru'r gwaith archwilio perfformiad a'r prif newidiadau ers cyfarfod diwethaf y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Esboniodd fod y rhaglen gwaith archwilio perfformiad yn dirwyn i ben, gyda llawer o'r gwaith wedi'i gwblhau a gweddill y gwaith i orffen erbyn tua Gorffennaf 2021. Ychwanegodd fod yr Adolygiad o drefniadau'r Cyngor i ddod yn 'Gyngor Digidol' wedi cael ei adlewyrchu a bod adroddiad ar hyn wedi'i ailgyhoeddi. Roedd hi'n hyderus y byddai'r gwaith ar hyn yn dod i ben yn fuan.

Dywedodd y Cadeirydd fod Archwiliad Cymru i fod i edrych ar y Cynlluniau Lleihau Carbon a gofynnodd am ychydig o ymhelaethu ar hyn. Esboniodd cynrychiolydd Archwilio Cymru fod hyn yn rhan o raglen waith 2020-21 fel rhan o'r asesiad sicrwydd a risg. Dywedodd mai'r cwmpas oedd edrych ar gynlluniau cynnar BCBC ar gyfer lleihau'r ôl troed carbon.

Cyflwynodd Cynrychiolydd Archwilio Cymru Gynllun Archwilio Cymru a nododd y rhaglen waith ar gyfer y flwyddyn ariannol. Esboniodd, er nad oedd yn rhagweld newidiadau i'r amseriadau a nodwyd yn yr adroddiad, nododd fod newidiadau o'r fath yn bosibl, oherwydd effeithiau negyddol Covid-19.

Amlinellodd Cynrychiolydd Archwilio Cymru'r adran archwilio ariannol ar dudalennau 5-9 o'r Cynllun Archwilio Cymru. Dywedodd mai'r prif gyfrifoldeb oedd archwilio'r datganiad cyfrifon ac adlewyrchu a oeddent yn rhoi barn wir a chywir ai peidio, trwy ddefnyddio dull sy'n seiliedig ar risg. Nodwyd risgiau archwilio'r datganiad ariannol yn Arddangosyn 1 gyda'r risg allweddol a nodwyd yn gysylltiedig â Covid-19, gan gynnwys gwariant cost ychwanegol a'r pwysau ar staffio.

Ychwanegodd Cynrychiolydd Archwilio Cymru fod y ffi am y gwaith archwilio ar y cyfrifon wedi'i nodi ar dudalen 13 o'r ddogfen a'i bod yn seiliedig ar ffi wirioneddol y llynedd, a oedd £6,000 yn llai na'r amcangyfrif a gynhwyswyd yng Nghynllun Archwilio'r llynedd.

Hefyd amlinellodd Cynrychiolydd Archwilio Cymru Raglen Archwilio Perfformiad 2021-22 a nodwyd yn Arddangosyn 3 yr adroddiad a chrynhodd fel a ganlyn:

- Archwiliad adrodd am welliant - Roedd hyn yn ymwneud â'r Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) a'r dyletswyddau oedd gan Awdurdodau Lleol bellach o ran hunanasesu.
- Sicrwydd ac Asesiad Risg - Gwnaethpwyd cyflwyniad i CMB a chytunwyd i ganolbwyntio ar y pwyntiau a restrir.
- Gwaith thematig - Springing Forward - Archwilio'r blociau adeiladu ar gyfer dyfodol cynaliadwy - Roedd hyn yn ymwneud â sut y paratowyd cynghorau ar gyfer heriau'r dyfodol a gwersi a ddysgwyd o heriau'r gorffennol fel Covid-19.
- Adolygiad dilynol - Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl - Dilyniant cynnydd y Cyngor i fynd i'r afael â chanfyddiadau ein hadolygiad grantiau cyfleusterau anabl (DFG)
- Adolygiad yn ymwneud â phartneriaeth iechyd Cwm Taf Morgannwg yn dilyn trosglwyddiad y Cyngor i'r bartneriaeth yn 2019 - i ailedrych ar y gwaith hwn yng ngoleuni newidiadau dros y 3 blynedd diwethaf gan gynnwys Covid-19, yr oedd ei gwmpas i'w drafod ymhellach.

- Cydymffurfiad adeilad statudol - Darn byr o waith sicrwydd i asesu trefniadau'r Cyngor i wella ei lefelau cydymffurfiad adeiladau statudol.

PENDERFYNWYD:

Bod y Pwyllgor wedi nodi Adroddiadau Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio Cymru yn Atodiad A ac Atodiad B i'r prif adroddiad.

236. ASESIAD RISG A STRATEGAETH TWYLL 2021/22 - 2024/25

Cyflwynodd y Prif Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid adroddiad a roddodd Strategaeth a Fframwaith Twyll drafft y Cyngor i'r Pwyllgor 2021/22 i 2024/25 a'r Gofrestr Risg Twyll ddrafft yn unol â swyddogaethau'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio fel yr amlinellir yn y Cylch Gorchwyl, cyn ei gyflwyno i'r Cabinet i'w gymeradwyo.

Diolchodd i'r staff a gyfrannodd at yr adroddiad a phwysleisiodd bwysigrwydd y strategaeth a'r fframwaith twyll. Esboniodd y bu nifer fawr o ymdrechion i gyflawni twyll, yn enwedig yn ystod Covid-19.

Dywedodd yr Uwch Ymchwilydd Twyll fod Archwiliad Cymru, ym mis Gorffennaf 2020, wedi cynhyrchu adroddiad o'r enw 'Gwella Ein Perfformiad - Mynd i'r Afael â Thwyll yng Nghymru'.

Nododd yr adroddiad saith thema allweddol yr oedd angen i bob corff cyhoeddus ganolbwyntio arnynt wrth wella eu perfformiad i fynd i'r afael â thwyll yn fwy effeithiol a gwnaeth 15 argymhelliad ar draws y themâu hyn.

Esboniodd fod y Strategaeth Twyll a Fframwaith 2021/22 i 2024/25 ynghlwm yn Atodiad A ac amlinellodd nodau ac amcanion y strategaeth, nodi risgiau twyll ac roedd hyn yn cynnwys cynllun gweithredu 3 blynedd, a fydd yn gwella gwytnwch y Cyngor i dwyll, llwgrwobrwyo a llygredd ymhellach.

Dywedodd yr Uwch Ymchwilydd Twyll fod yr adroddiad hefyd yn cynnwys mesurau llwyddiant a siart llif i ddangos dull y Cyngor o amau twyll. Amlinellodd y pwyntiau allweddol yn y strategaeth a'r fframwaith gan gynnwys Rolau a Chyfrifoldebau, Nodau ac Amcanion, Tirwedd Twyll Cyfredol a Risgiau, rheoli'r risg o dwyll, llwgrwobrwyo a llygredd, cynllun gweithredu a mesur llwyddiant.

Amlinellodd yr Uwch Ymchwilydd Twyll y gofrestr risg twyll ddrafft a oedd yn Atodiad B i'r adroddiad a rhestrodd 20 o risgiau twyll posibl a nodwyd trwy'r Cyngor. Amlinellodd y gofrestr ganlyniadau pob risg a sut yr oeddid yn mynd i'r afael â phob risg.

Diolchodd y Cadeirydd i bawb a oedd yn ymwneud â chynhyrchu'r adroddiad a nododd ei fod yn ddarlleniad clir a dealladwy.

Gofynnodd Aelod a oedd y Cyngor wedi erlyn unrhyw un am dwyll yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf. Cadarnhaodd yr Uwch Ymchwilydd Twyll y bu rhai erlyniadau yn ymwneud â thwyll budd-daliadau, gyda blynyddoedd blaenorol yn uwch ac yn ymwneud mwy â thwyll bathodyn glas. Credai Aelod y gallai tynnu sylw at erlyniadau twyll i'r cyhoedd atal ymdrechion twyll yn y dyfodol.

Gofynnodd Aelod pa wiriadau a gynhaliwyd o ran y broses dendro ac a oedd y Cyngor yn hyderus nad oedd unrhyw dwyll wedi digwydd yn y maes hwn.

Esboniodd Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol, yn y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio diwethaf, y daethpwyd ag adroddiad ar gontractau i'r Aelodau i roi sicrwydd ar y prosesau a gynhaliwyd ym Mhen-y-bont ar Ogwr. Gwnaeth y Prif

Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid sylwadau hefyd ar brosesau'r Cyngor ei hun a rheolau gweithdrefn ariannol a chontract yr edrychwyd arnynt wrth dendro, ac mae llawer o'r prosesau hyn yn cael eu rheoli'n llym iawn.

Croesawodd yr Aelod Lleyg yr adroddiad a'r Uwch Ymchwilydd Twyll am weithio'n galed i fynd i'r afael ag twyll BCBC a'i atal. Gofynnodd, mewn perthynas ag Atodiad A a'r cynllun gweithredu, a oedd cynlluniau i ychwanegu dyddiadau gweithredu ato. Cadarnhaodd y Prif Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid fod cynlluniau ar gyfer targedau, terfynau amser a chymau gweithredu yn ymwneud â hyn. Byddai dyddiadau gweithredu yn cael eu mewnosod lle bo hynny'n berthnasol, cadarnhaodd. Ychwanegodd Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol fod gwybodaeth o amrywiaeth o feysydd yn cael ei defnyddio, o brofiadau blaenorol, deallusrwydd lleol, a materion cyfredol fel seiberddiogelwch i lywio'r Cynllun Archwilio Mewnol ac i gwmpasu'r meysydd risg uchaf.

Roedd yr Aelod Lleyg yn pryderu am nifer y risgiau yn Atodiad B a gofynnodd a gellid rhestru ardal/cyfarwyddiaeth gwasanaeth wrth ymyl pob risg er mwyn cael gwell dealltwriaeth o ble roedd yr amlygiad mwyaf i risgiau.

Gofynnodd yr Aelod Lleyg a fyddent yn gallu nodi pwy fyddai'r risg yn gysylltiedig gyda nhw a phwy fyddai'n gweithredu'r gweithredoedd.

Esboniodd y Prif Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid, yn debyg i'r gofrestr risg gorfforaethol, fod nifer o risgiau a oedd yn amlwg gyda phwy oedd y cyfrifoldeb, fodd bynnag, roedd rhai risgiau'n ymwneud â nifer o feysydd, yn hytrach na bod cyfrifoldeb un person/ardal waith yn unig. Ychwanegodd fod yr Uwch Ymchwilydd Twyll hefyd wedi cyfweled â'r Bwrdd Rheoli Corfforaethol (CMB) yn unigol i geisio nodi meysydd bregus rwydd, fel bod atebolrwydd ymhlith pawb, gan gynnwys swyddogion haen uchaf.

Esboniodd yr Aelod Lleyg y byddai'r gofrestr risg twyll yn cael ei hintegreiddio i'r gofrestr risg gorfforaethol. Gofynnodd am eglurhad ar sut y byddai hyn yn gweithio, hy, a fyddai rhai yn cael eu sgorio ac yna'n cael eu rhoi ar y gofrestr risg gorfforaethol tra bod eraill yn hepgor. Esboniodd y Prif Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid na phenderfynwyd ar y ffordd y gwnaed hyn eto, er iddi ychwanegu y byddai angen penderfynu ar risgiau o ran pa mor arwyddocaol yr oeddent i gyfiawnhau cael eu cynnwys yn y risg gorfforaethol. cofrestr. Ychwanegodd fod twyll yn cael ei drafod yn y gofrestr risg gorfforaethol, felly byddai lefel o'r rhain yn cael eu cynnwys yn y gofrestr risg twyll bob amser.

Gofynnodd yr Aelod Lleyg pryd y byddai'r pwyllgor yn cael ei ddiweddarau ar y gofrestr risg twyll fel y cyfryw. Dywedodd y Prif Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid y byddai'r pwyllgor yn derbyn adroddiad ar hyn ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol.

Gofynnodd Aelod a oedd unrhyw broblemau gyda thwyll o fewn yr awdurdod gan fod cymaint o'r hyn a ddywedwyd yn ymwneud â thwyll allanol. Dywedodd yr Uwch Ymchwilydd Twyll fod diwylliant gwrth-dwyll cryf o fewn BCBC a chyda'r Modiwl E Dysgu diweddar ar Dwyll yn cael ei ryddhau i staff ac aelodau ymgymryd ag ef, credai fod hyn yn gorfodi hynny.

Gofynnodd y Cadeirydd mewn perthynas â risg 9 - twyll etholiad - nid oedd unrhyw sôn am bleidleisiau post. Gofynnodd a ddylid cynnwys hynny yn y gofrestr risg a'r strategaeth. Cytunodd yr Uwch Ymchwilydd Twyll fod hwn yn bwynt dilys ac y byddai'n codi hyn gyda'r adran etholiadol i ddarganfod pa liniaru oedd ar waith ar hyn o bryd.

PENDERFYNWYD:

Bod y Pwyllgor yn nodi'r Strategaeth a'r Fframwaith Twyll drafft 2021/22 i 2024/25 a'r gofrestr risg twyll ddrafft cyn ei chyflwyno i'r Cabinet i'w chymeradwyo.

237. POLISI OSGOI TRETHI

Cyflwynodd y Rheolwr Grŵp Dros Dro - Prif Gyfrifydd adroddiad a hysbysodd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio o'r Polisi Osgoi Gwrth-Dreth newydd. Esboniodd ofyniad y polisi yn unol â Deddf Cyllid Troseddol 2017 ac amlinellodd y cefndir yn adran 3 yr adroddiad.

Esboniodd y Rheolwr Grŵp Dros Dro - Prif Gyfrifydd fod y Cyngor wedi ymrwymo i sefydlu a chynnal trefniadau effeithiol i atal a chanfod gweithredoedd llwgrwobrwyo, llygredd ac osgoi talu treth mewn perthynas â gwasanaethau'r Cyngor.

Esboniodd fod y Polisi Osgoi Gwrth-Dreth ynghlwm fel Atodiad A i'r adroddiad a'i fod yn atodol i Strategaeth Gwrth-Dwyll a Llwgrwobrwyo ehangach y Cyngor sy'n nodi'r cyfrifoldebau allweddol o ran atal twyll a beth i'w wneud os yw twyll neu afreoleidd-dra ariannol. yn cael ei amau, gan gynnwys y camau a gymerir gan reolwyr o ganlyniad i hyn.

Dywedodd fod y Cabinet wedi cymeradwyo'r Polisi Osgoi Gwrth-Dreth newydd ar 9 Chwefror 2021 a gofynnwyd i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ystyried y polisi fel rhan o'u rôl i gael sicrwydd ynghylch trefniadau llywodraethu corfforaethol a rheoli risg y Cyngor. Byddai'r polisi'n cael ei adolygu a'i ddiweddarau yn ôl yr angen bob dwy flynedd.

Gofynnodd y Cadeirydd sut y byddai'r polisi'n cael ei gyflwyno a sut fyddai unrhyw ganfyddiadau ynglŷn â hyn yn cael eu hadrodd i'r Pwyllgor. Gofynnodd hefyd sut y gellid profi bod y polisi'n cael ei weithredu'n effeithiol.

Esboniodd y Rheolwr Grŵp Dros Dro - Prif Gyfrifydd y byddai canfyddiadau unrhyw osgoi talu treth yn cael eu cofnodi gan yr Uwch Ymchwilydd Twyll a'i dîm a'u cyflwyno i'r Pwyllgor yn ôl yr angen. Dywedodd y byddai hyn yn chwarae rôl wrth sicrhau bod y polisi'n cael ei weithredu.

Soniodd yr Aelod Lleyg fod y polisi yn debyg i'r risgiau twyll a drafodwyd yn yr adroddiad blaenorol. Awgrymodd y dylid rhoi gwybod am hyn i'r Pwyllgor ar y cyd â'r gofrestr risg twyll.

PENDERFYNWYD:

Bod y Pwyllgor

- Yn nodi'r Polisi Osgoi Gwrth-Dreth sydd ynghlwm yn Atodiad A i'r adroddiad.
- Yn nodi'r diwygiadau arfaethedig i Gylch Gorchwyl y Pwyllgor a'r Cyfansoddiad sydd ynghlwm fel Atodiad B, i'w cyflwyno i'r Cyngor i'w chymeradwyo.
- Yn nodi y bydd adroddiadau pellach ar fonitro'r polisi yn cael eu darparu i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i'w hystyried.

238. DEDDF LLYWODRAETH LEOL AC ETHOLIADAU (CYMRU) 2021

Cyflwynodd y Prif Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid adroddiad a roddodd ddiweddariad i'r Pwyllgor ynghylch Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 a diwygiadau arfaethedig i Gylch Gorchwyl y Pwyllgor.

Dyweddod fod y Ddeddf wedi'i phasio gan y Senedd ar 18 Tachwedd 2020 a'i bod wedi derbyn Cydsyniad Brenhinol ar 20 Ionawr 2021. Roedd y ddeddfwriaeth yn ymdrin ag ystod o feysydd fel diwygio etholiadol, cyfranogiad y cyhoedd, llywodraethu a pherfformiad a gweithio rhanbarthol. Nod y Ddeddf oedd darparu dull symlach o berfformiad, llywodraethu a gwella da a chyflwynodd y canlynol:

- Diwygio Trefniadau Etholiadol ar gyfer llywodraeth leol
- Pŵer Cymhwysedd Cyffredinol
- Diwygio cyfranogiad y cyhoedd mewn llywodraeth leol
- Diwygiadau ynghylch llywodraethu ac arweinyddiaeth ddemocrataidd
- Diwygio'r drefn perfformiad a llywodraethu
- Gweithio Cydweithredol
- Uno Gwirfoddol prif gynghorau

Esboniodd y Prif Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid fod y Ddeddf a gyflwynwyd yn ymgynghori o'r blaen ar ddiwygiadau i newid Pwyllgorau Archwilio gan gynnwys:

- Ar gyfer Mai 2021, ailenwi'r Pwyllgor yn Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio;
- O fis Mai 2022, rhagnodwyd newidiadau i aelodaeth a Chadeirydd - traean o'r aelodau i fod yn Aelodau Lleyg a'r Cadeirydd i fod yn Aelod Lleyg hefyd;
- Disodli dyletswyddau archwilio ac adrodd gyda dyletswyddau o ran hunanasesu ac asesu panel (Adolygiad cymheiriaid), gan gynnwys dyletswyddau i:
  - ystyried fersiynau drafft a therfynol adroddiad hunanasesu'r Cyngor;
  - o leiaf unwaith yn ystod y cyfnod rhwng dau etholiad cyffredin yn olynol, i ystyried adroddiad Asesiad Perfformiad y Panel Annibynnol;
  - adolygu ymateb y Cyngor i adroddiad Asesiad Perfformiad y Panel Annibynnol;

Esboniodd y Prif Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid y cynigiwyd y dylid diwygio Cylch Gorchwyl y Pwyllgor yn Rhan 3 o Gyfansoddiad y Cyngor i gynnwys y pwyntiau a restrir ym mharagraff 4.2 o'r adroddiad. Ychwanegodd, yn ychwanegol at hyn, y nodwyd bod angen diweddarau pwrpas y Pwyllgor i adlewyrchu cyfrifoldebau ynghylch llywodraethu a'r ddeddfwriaeth newydd. Felly, cynigiwyd y dylid diweddarau pwrpas y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn unol â pharagraff 4.3 o'r adroddiad.

Soniodd Aelod am y pwynt y dylai traean o aelodau'r Pwyllgorau fod yn aelodau Lleyg, a oedd yn cynnwys y cadeirydd. Gofynnodd a oedd sefyllfa ddiodyn y gallai'r Pwyllgor ei chymryd pe byddent yn aflwyddiannus i gael traean o aelodau lleyg. Cadarnhaodd y Prif Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid nad oedd ganddi'r manylion ynglŷn â hyn ac roedd yn disgwyl y byddai rhywfaint o ganllawiau yn dilyn yn agosach at ddyddiad gweithredu'r rhan hon o'r Ddeddf.

Soniodd Aelod y byddai goblygiadau cost yn y dyfodol i rai o'r newidiadau. Gofynnodd a oedd y Cyngor yn ymwybodol o beth fyddai'r costau hyn. Dywedodd y Prif Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid nad oedd ganddi fanylion y rhain, ond unwaith y cadarnhawyd y manylion am yr hyn y disgwyliid i'r Cyngor ei wneud, pa grantiau neu adnoddau oedd ar gael ac ati, byddai'r costau hyn yn dod yn fwy eglur. Wedi'i nodi.

Dywedodd y Cadeirydd, gan fod gan y Pwyllgor gyfrifoldeb newydd i adolygu effeithiolrwydd proses gwynion y Cyngor, a oedd yn bosibl cael adroddiad i'r Pwyllgor yn chwarter 3 y flwyddyn ariannol i ddeall sut roedd y broses gwynion yn cael ei rheoli ar hyn o bryd. Cytunodd y Prif Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid i gynnig hyn gan ei fod yn rôl bwysig i'r Pwyllgor, ond hefyd roedd yn ddefnyddiol helpu i ddeall nifer y cwynion a pha fathau o gwynion a oedd yn cael eu derbyn. Gofynnodd y Pwyllgor am adroddiad ar y broses gwynion, fel y gallent ymglyfarwyddo â'r broses a'r niferoedd.

Gofynnodd y Cadeirydd, pan wnaed eglurhad pellach o ran y newidiadau i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, a ellid darparu sesiynau hyfforddi i ddarparu gwell dealltwriaeth o'r newidiadau a'u goblygiadau. Awgrymodd y Prif Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid y dylid darparu'r hyfforddiant hwn ochr yn ochr â'r hyfforddiant ar atal twyll. Cytunodd yr aelodau y byddai hyn o fudd i'r Pwyllgor.

PENDERFYNWYD:

Bod y Pwyllgor:

- Yn nodi'r adroddiad a'r diwygiadau rhagnodedig i'r Pwyllgor cyfredol;
- Yn nodi'r diwygiadau arfaethedig i'r Cylch Gorchwyl a phwrpas y Pwyllgor i'w cyflwyno i'r Cyngor i'w cymeradwyo.
- Yn gofyn am i fanylion y broses a nifer y cwynion gael eu dwyn i gyfarfod Pwyllgor yn y dyfodol yn ddiweddarach eleni.

239. GRANTIAU CYFLEUSTERAU I'R ANABL

Cyflwynodd y Pennaeth Partneriaethau adroddiad, a'i bwrpas oedd diweddarau'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar y camau a gymerwyd i symud ymlaen â gwelliannau i'r gwasanaeth Grant Cyfleusterau i'r Anabl (DFG) a darparu gwybodaeth am y sefyllfa hyd yma.

Cadarnhaodd bod adroddiadau blaenorol i'r Pwyllgor Archwilio, y Cabinet a'r Cabinet / Bwrdd Rheoli Corfforaethol (CCMB) wedi amlinellu'r angen hanfodol i ail-lunio a gwella'r modd y darperir y gwasanaeth DFG ym Mhen-y-bont ar Ogwr.

Roedd adroddiad archwilio pellach a gynhaliwyd gan y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol yn Aberystwyth 2019/20 wedi dod i'r casgliad bod Sicrwydd Cyfyngedig mewn perthynas â'r gwasanaeth bryd hynny. Roedd yr adroddiad hwn hefyd wedi gwneud rhai argymhellion sy'n ofynnol er mwyn gwella'r gwasanaeth a manylwyd ar y rhain ym mharagraff 3.4 o'r adroddiad.

Mewn cyfarfod dilynol o'r Cabinet, ystyriwyd adroddiad a oedd yn adlewyrchu rhai cynigion a chmau gweithredu yr oedd angen eu dilyn, er mwyn bwrw ymlaen a gwella'r gwasanaeth DFG. Cadarnhaodd paragraff 4.1 yr adroddiad y gweithredwyd ar y rhain a hefyd amlinellu'r cynnydd hyd yn hyn ar y rhain. Rhoddodd y Pennaeth Partneriaethau gadarnhad o'r rhain er budd yr Aelodau.

Cadarnhaodd y Pennaeth Partneriaethau mai'r camau sy'n ymateb i argymhellion adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru, ochr yn ochr â'r gweithgaredd a amlinellwyd yn yr adroddiad. Roedd y camau hyn yn cwrdd ag amcanion y Cyngor ym mharagraff 2.1 yr adroddiad, yn ogystal â chefnogi'r 5 ffordd o weithio o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Roedd tîm prosiect wedi'i sefydlu a fydd yn gyfrifol am ddatblygu, gweithredu a monitro'r peilot. Roedd trafodaethau ar y gweill ar hyn o bryd gyda chydweithwyr o'r

Gwasanaethau Cymdeithasol, i gryfhau rôl gwasanaeth Therapydd Galwedigaethol y Gwasanaethau Cymdeithasol a'i rôl mewn achosion plant a chychwyn atgyfeiriadau DFG oedolion i'r tîm tai. Bydd hyn yn sicrhau bod gwaith DFG canolig a mawr yn cael ei brosesu mewn dull safonol a chyson ar draws y Cyngor a bydd yn sicrhau bod y llwybr at DFG a chymorth Gwasanaethau Cymdeithasol cysylltiedig yn glir.

Er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â phrosesau a chaffael y Cyngor, roedd Cytundeb Fframwaith yn cael ei ddatblygu lle bydd contractwyr yn cael eu penodi i gyflawni'r gwaith ar geisiadau DFG yn unol â'r CPRs.

Byddai'r camau sy'n cael eu rhoi ar waith i symleiddio'r gwasanaeth a'r cydweithredu â Chyngor Castell-nedd Port Talbot, yn caniatáu i BCBC ddatblygu prosesau a gweithdrefnau newydd. Byddai prosesau monitro, adolygu a gwerthuso yn cael eu sefydlu, er mwyn sicrhau bod gan y Cyngor reolaethau priodol ar waith, ychwanegodd.

Roedd gwelliannau perfformiad hefyd yn cael eu targedu, gan ychwanegu Pennaeth y Partneriaethau ymhellach. Rhestrwyd y targedau ar gyfer gwella yma yn yr adroddiad, er mwyn sicrhau bod perfformiad BCBC yn gwella i gyrraedd cyfartaledd Cymru Gyfan. Er iddo bwysleisio y gallai'r newidiadau mewnoli a symud i fodel gweithredol newydd ohirio'r gwelliannau hyn, yn enwedig am resymau staff yn recriwtio staff profiadol a chymwys addas i ymgymryd â nhw, er mwyn ymgymryd â'r gwaith a fyddai, yn ei dro, yn arwain at wneud gwelliannau sy'n ofynnol.

Amlinellwyd buddion model gweithredu newydd ym mharagraff 4.14 o'r adroddiad.

Yn olaf, cyfeiriodd y Pennaeth Partneriaethau at oblygiadau ariannol yr adroddiad, a dywedodd ei fod yn niwtral o ran cost.

Sylwodd Aelod fod yr adroddiad yn cynnwys data a gasglwyd ar gyfer y Flwyddyn 2018/19, nifer cyfartalog y diwrnodau a gymerwyd i ddarparu Grant Cyfleusterau i'r Anabl, ac roedd hi'n deall pam nad oedd data ar gael o bosibl 2020/21, oherwydd yr achosion o Covid-19. Fodd bynnag, gofynnodd pam nad oedd unrhyw ddata wedi'i gynnwys yn yr adroddiad 2019/20.

Cadarnhaodd Rheolwr y Grŵp - Tai ac Adfywio Cymunedol y byddai'n ymchwilio i hyn y tu allan i'r cyfarfod ac yn cynghori'r Pwyllgor yn unol â hynny am ei chanfyddiadau.

Yna gofynnodd y Cadeirydd pa mor hir y byddai'n ei gymryd i ddod â recriwtio staff ychwanegol i ben i gefnogi gwaith DFG o dan y trefniant newydd ac a fyddai'r Cytundeb Cydweithredol gyda CBS Castell-nedd Port Talbot yn mynd i gynllunio.

Cadarnhaodd y Prif Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid, o ran y Cytundeb Cydweithio, fod hyn yn dod yn ei flaen yn dda, gyda dim ond ychydig o bennau rhydd i'w clymu mewn perthynas â'r broses dendro a'r Cytundeb Fframwaith. Pan ddaethpwyd â hyn i ben, byddai adroddiad diweddar pellach yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor.

Ychwanegodd y Pennaeth Partneriaethau pan fyddai'r Cytundeb hwn ar waith y byddai staff ychwanegol yn cael eu recriwtio fel y cynigiwyd. Ychwanegodd fod recriwtio yn risg fel y nodwyd yn yr adroddiad, ar y sail y byddai hyn yn cynnwys recriwtio swyddi Syrffêwr a oedd yn broffesiwn eithaf arbenigol, o ran recriwtio a chadw staff. Fodd bynnag, cynigiwyd swyddi dan hyfforddiant hefyd a byddai rhaglen hyfforddi yn cael ei sefydlu ar gyfer y staff newydd hyn, ar y cyd â chefnogaeth gan CBS Castell-nedd Port Talbot.

PENDERFYNWYD:

Bod y Pwyllgor yn nodi cynnydd hyd yn hyn, er mwyn gwella'r gwasanaeth DFG a'r sefyllfa bresennol

240. DIWEDDARIAD AR EFFEITHIOLRWYDD HUNANASESIAD Y PWYLLGOR LLYWODRAETHAU AC ARCHWILIO

Cyflwynodd Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol adroddiad, er mwyn diweddarau aelodau'r Pwyllgor, yn dilyn adborth, ar ganfyddiadau'r Hunanasesiad o Arfer Da gan y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chanllawiau Ymarferol Pwyllgorau Archwilio Cyfrifeg (CIPFA) 2018, (adroddwyd yn wreiddiol ar 28 Ionawr 2021). Yn ogystal â chrynhofi ymatebion yr aelodau i holiadur sgiliau a gyhoeddwyd i fesur lefel eu gwybodaeth a'u profiad o feysydd allweddol.

Dywedodd y dylid gwerthuso effeithiolrwydd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio hwn yn unol â'r Hunanasesiad o Arfer Da sydd wedi'i gynnwys yng nghanllawiau CIPFA. Mae hyn yn darparu adolygiad lefel uchel sy'n ymgorffori'r egwyddorion allweddol a nodir yn Natganiad Sefyllfa CIPFA.

Cyflwynwyd y rhestr wirio i'r Pwyllgor ar 28 Ionawr 2021. Yn ystod y cyfarfod cytunwyd y byddai aelodau'r pwyllgor yn cael cyfle i roi eu hadborth eu hunain. Yn ogystal, trefnodd y Cadeirydd rai sesiynau y gwahoddwyd aelodau i ymuno â nhw pe bai'n well ganddynt.

Ychwanegodd Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol fod adroddiad archwilio drafft ynghlwm yn Atodiad A i'r adroddiad, a oedd yn darparu crynodeb o'r canfyddiadau a'r adborth a gafwyd gan aelodau'r Pwyllgor, tra bod Atodiad B yn cynnwys y rhestr wirio wedi'i diweddarau. Mae'r adroddiad archwilio drafft yn cynnwys cynllun gweithredu rheolwyr sy'n rhestru'r argymhellion sy'n cael eu gwneud o ganlyniad i'r gwaith hwn.

Cyflwynwyd holiadur sgiliau a gwybodaeth i'r Pwyllgor hefyd ar 28 Ionawr 2021. Cytunwyd y byddai hyn yn cael ei gylchredeg i'w gwblhau gan yr holl aelodau. Darperir y canlyniadau hefyd yn yr adroddiad archwilio drafft atodedig yn Atodiad A, tra bo'r holiadur ynghlwm yn Atodiad C i gyfeirio ato.

Yna cyfeiriodd Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol yr Aelodau at y Cynllun Gweithredu sydd ynghlwm wrth yr adroddiad, lle'r oedd pwyntiau bwled i aelodau eu hystyried, wrth symud ymlaen.

Dywedodd y Cadeirydd fod y rhain yn cael eu dangos ar dudalen 133 yr adroddiad (6.1.2) ac y byddai'n tywys aelodau trwy'r rhain yn unigol, er mwyn gweld y consensws barn ynghylch pa un o'r argymhellion hyn y dylid ei ddatblygu.

- Mae angen i'r Fframwaith Moesegol ar gyfer BCBC gael ei wella a'i fynegi'n well felly mae'r Pwyllgor yn gallu cyflawni'r cyfrifoldeb hwn. - **Cytunwyd** - Cadeirydd i drafod ymhellach gyda Phennaeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol.
- Dylid ystyried cyfarfodydd ychwanegol er mwyn osgoi papurau rhy swmpus a all fod yn anodd eu hamsugno cyn cyfarfodydd. - **Cytunwyd**.
- Cyn-gyfarfod 30 munud i aelodau yn unig (i adlewyrchu dull gweithredu mewn Pwyllgorau Craffu) i drafod materion a chytuno cwestiynau. Ni fyddai hyn yn atal cwestiynau eraill rhag cael eu codi yn ystod y cyfarfod ond gallai gynorthwyo i symleiddio'r cwestiynau a'r prosesau. - **Anghytuno**.
- Nid yw aelodau newydd sy'n ymuno â'r Pwyllgor Archwilio ar ôl y flwyddyn gyntaf yn derbyn hyfforddiant pwyllgor archwilio penodol. - **Cytunwyd. hy. Teimlai aelodau y dylai Aelodau newydd o'r fath dderbyn hyfforddiant**.
- Dim ond yn rhannol yn lle cytuno'n llwyr fod cymysgedd briodol o wybodaeth a sgiliau ymhlith yr aelodaeth. - **Cytunodd yr aelodau fod cymysgedd briodol o wybodaeth a sgiliau o wahanol gefndiroedd gwaith ar y Pwyllgor**.

- Nid oes digon o wybodaeth am yr hyn y mae'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn ei wneud gan aelodau eraill o'r Cyngor (nid ar y Pwyllgor hwn) - **Anghytuno, felly peidiwch ag ystyried y pwynt hwn ymhellach.**
- Nid oes gan rai aelodau'r wybodaeth i gyflawni eu swyddogaeth yn effeithiol - **Cytunwyd y dylai hyfforddiant i aelodau ar y Pwyllgor hwn fod yn orfodol gyda hyfforddiant ychwanegol yn cael ei drefnu'n benodol ar Ddeddf Etholiadau Llywodraeth Leol (Cymru) 2021, Twyll a Chwynion.**
- Gan fod y pwyllgor hwn o'i gymharu â phwyllgorau trosolwg a chraffu eraill y Cyngor yn gofyn am set sgiliau benodol iawn, awgrymir bod pob Arweinydd Grŵp ac Aelod Annibynnol heb aliniad yn cynnal archwiliad sgiliau i nodi'r rhai yn eu grwpiau gwleidyddol sydd yn y sefyllfa orau i eistedd ar y pwyllgor hwn. Bydd hyn yn sicrhau bod y pwyllgor yn cynnwys yr aelodau hynny sydd â'r cefndir a'r wybodaeth broffesiynol fwyaf priodol. - Wedi'i **ollwng, gan fod hwn wedi'i ateb mewn pwynt bwled blaenorol uchod.**
- Anghytuno ychydig fod y trefniadau i ddwyn y pwyllgor i gyfrif am ei berfformiad yn gweithredu'n foddhaol. **Cytunwyd i ollwng y pwynt hwn.**
- Nid oes lefel dda o drafod ac ymgysylltu bob amser gan bob aelod mewn cyfarfodydd. - **Anghytuno**
- Ymateb i A yw'r pwyllgor archwilio yn adrodd yn uniongyrchol i'r cyngor llawn? Ni ddylid cwrdd â hi ac ni ddylid ei chyflawni'n rhannol. - **Mynd â hi a'i thrafod â Swyddog Monitro'r Cyngor, os dylid cyflwyno adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i'r Cyngor, gan nad oedd hyn yn ofyniad ond yn rhywbeth y gellid ei ystyried yn arfer da.**

PENDERFYNWYD:

Bod aelodau'r Pwyllgor yn ystyried ac ymateb i'r argymhellion yn yr adroddiad archwilio drafft yn Atodiad A, fel y manylir uchod.

241. CYNLLUN ARCHWILIO BLYNYDDOL YR ARCHWILIAD ALLANOL 2020-21

Cyflwynodd y Rheolwr Cleient Archwilio adroddiad, er mwyn rhoi datganiad sefyllfa i Aelodau'r Pwyllgor ar y cynnydd sy'n cael ei wneud yn erbyn y gwaith archwilio a gynhwysir ac a gymeradwywyd yn y Cynllun Seiliedig ar Risg Archwilio Mewnol 2020-21.

Rhoddodd ychydig o wybodaeth gefndir, yna dywedodd fod cynnydd a wnaed yn erbyn y cynllun yn ystod 2020-21 ynghlwm yn Atodiad A i'r adroddiad. Dylid nodi bod y Rheolwr Cleient Archwilio wedi nodi, bod hon yn swydd ddrafft gan fod rhywfaint o waith wrthi'n cael ei gwblhau a byddai canlyniad y gwaith hwn yn cael ei gynnwys yn Adroddiad Archwilio Mewnol Blynyddol 2020 y Pennaeth Archwilio 2020-21, i fod dod i Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn y dyfodol.

Roedd Atodiad A yn manylu ar statws pob adolygiad a gynlluniwyd, barn yr archwiliad a nifer unrhyw argymhellion uchel neu ganolig a wnaed i wella'r amgylchedd rheoli. Dylid nodi, eglurodd, nad oes gan rai adolygiadau a restrir barn archwilio, er enghraifft cyngor ac arweiniad, adroddiadau'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a'r Bwrdd Rheoli Corfforaethol (CMB). Roedd hyn oherwydd bod y gwaith archwilio a wneir mewn perthynas â'r eitemau hyn wedi'i gynllunio, ond nid yw natur y gwaith yn arwain at brofi a ffurfio barn archwilio.

Roedd Atodiad A yn dangos bod 26 eitem o waith wedi'u cwblhau hyd yma, ac mae 19 archwiliad wedi arwain at ddarparu barn. Roedd cyfanswm o 13 archwiliad yn mynd rhagddynt ar hyn o bryd a byddent yn cael eu cynnwys yn yr adroddiad barn blynyddol terfynol.

Nododd yr Atodiad uchod fod cyfanswm o 28 o argymhellion canolig (arwyddocaol) wedi'u gwneud i wella amgylchedd rheoli'r ardaloedd a adolygwyd felly.

Ychwanegodd y Rheolwr Cleient Archwilio ymhellach fod Atodiad A yn dangos bod rhai o'r adolygiadau archwilio a gynlluniwyd wedi'u gohirio yn dilyn cais gan yr adran wasanaeth ac y byddant yn cael eu hystyried yng nghynllun y flwyddyn ganlynol. Fodd bynnag, o'r gwaith a wnaed, bu digon o sylw i ffurfio barn archwilio ar gyfer 2020-21, a fydd yn cael ei gynnwys yn Adroddiad Archwilio Mewnol Blynyddol y Pennaeth Archwilio.

Gorffennodd y Rheolwr Cleient Archwilio ei chyflwyniad trwy gyfeirio at rai enghreifftiau o'r gwaith archwilio a wnaed, fel y cyfeirir ato yn atodiad yr adroddiad.

Gofynnodd yr Aelod Lleyg a oedd unrhyw ran o'r gwaith archwilio a wnaed gan y Gwasanaeth Archwilio Mewnol a Rennir wedi datgelu unrhyw faterion yn ymwneud â thwyll.

Cadarnhaodd y Rheolwr Cleient Archwilio nad oedd unrhyw faterion yn ymwneud â thwyll wedi codi mewn perthynas ag unrhyw ran o'r gwaith archwilio a gwblhawyd fel y manylir yn Atodiad A.

Nododd yr Aelod Lleyg fod ymchwiliad i faes gwasanaeth lle'r oedd y gwaith hyd yma wedi datgelu toriad diogelwch a gofynnodd a ellid rhoi gwybod i'r Aelodau beth oedd hyn yn gysylltiedig iddo/derbyn gwybodaeth bellach ynglŷn â hyn.

Dywedodd Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol, gan nad oedd yr ymchwiliad hwn wedi'i gwblhau'n llawn eto, na ellid rhannu gwybodaeth bellach amdano gyda'r Aelodau. Fodd bynnag, pan fyddai'r ymchwiliad wedi'i gwblhau, byddai'r Aelodau'n cael gwybod am faterion perthnasol sy'n codi.

O ran yr arian coll a nodwyd o ganlyniad i'r archwiliad o'r gwasanaeth Byw â Chefnogaeth, gofynnodd yr Aelod Lleyg faint oedd hyn yn ei olygu.

Cadarnhaodd y Rheolwr Cleient Archwilio fod hyn o dan £150 a ddarganfuwyd, beth bynnag, rai misoedd yn ddiweddarach. Er gwaethaf hyn, roedd rhai gwendidau yn y maes gwasanaeth a nodwyd ac a oedd wrthi'n cael sylw.

Gofynnodd y Cadeirydd sut roedd recriwtio yn dod yn ei flaen yn y Gwasanaeth Archwilio Mewnol a Rennir.

Esboniodd Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol fod y strwythur wedi'i sefydlu a'i fod yn aros am gymeradwyaeth yn amodol ar gyngor Adnoddau Dynol ac ymgynghoriad staff. Rhagwelwyd y byddai recriwtio i swyddi gwag yn cael ei ddilyn yn ystod y misoedd nesaf tra bod Archwilydd dan Hyfforddiant eisoes wedi'i recriwtio.

PENDERFYNWYD:

Bod Aelodau'r Pwyllgor yn nodi cynnwys yr adroddiad a'r cynnydd a wnaed yn erbyn Cynllun Blynyddol yn Seiliedig ar Risg Archwiliad Mewnol 2020-21.

242. SIARTER CYDWASANAETHAU'R ARCHWILIAD MEWNOL RHANBARTHOL 2021-22

Cyflwynodd Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol adroddiad, er mwyn cyflwyno Siarter Archwilio Mewnol y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol i Aelodau'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. 2021/22.

Pwrpas y Siarter Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol, oedd diffinio pwrpas, awdurdod a chyfrifoldebau'r Gwasanaeth a Rennir Archwiliad Mewnol Rhanbarthol ar draws Pen-y-bont ar Ogwr, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Chynghorau Bro Morgannwg.

Roedd y Pennaeth Adran Archwilio Mewnol yn gyfrifol am adolygu'r siarter a'i chyflwyno i Bwyllgor Archwilio pob Cyngor yn flynyddol i'w hadolygu a'i chymeradwyo, yn unol â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus (PSIAS).

Cadarnhaodd fod y Siarter Archwilio Mewnol Rhanbarthol ar gyfer 2021/22 ynghlwm yn Atodiad A i'r adroddiad. Adolygwyd a diwygiwyd y Siarter yn llawn 2020/21, i gael Siarter gyson ar gyfer y pedwar Cyngor. Roedd hyn yn gyson ag amcanion y Gwasanaeth a Rennir Rhanbarthol, hynny yw, dileu dyblygu a chymhwysio arfer gorau.

Dywedodd Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol fod hyn wedi'i adolygu eto ar gyfer 2021/22, i sicrhau ei fod yn parhau i adlewyrchu gofynion y PSIAS a'i fod yn berthnasol i bob un o'r pedwar Cyngor sy'n ymwneud â'r Gwasanaeth a Rennir. Roedd yr unig newidiadau a wnaed i'r Siarter, meddai, yn ymwneud â newid teitl y Pwyllgor Archwilio i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio o ganlyniad i Lywodraeth Leol a Deddf Etholiadau (Cymru).

PENDERFYNWYD: Bod Aelodau'r Pwyllgor yn ystyried a chymeradwyo Siarter y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol ar gyfer 2021/22, fel sydd ynghlwm yn Atodiad A i'r adroddiad.

243. **BLAENRAGLEN WAITH 2021-22**

Cyflwynodd y Dirprwy Bennaeth Cyllid Dros Dro adroddiad, a'i bwrpas oedd ceisio cymeradwyaeth ar gyfer y Rhaglen Ymlaen Gwaith arfaethedig ar gyfer 2021-22.

Dywedodd er mwyn cynorthwyo'r Pwyllgor i sicrhau bod ystyriaeth ddyledus yn cael ei rhoi i bob agwedd ar eu swyddogaethau craidd, roedd y Rhaglen Ymlaen Gwaith arfaethedig ar gyfer 2021-22 ynghlwm yn Atodiad A i'r adroddiad.

Roedd paragraff 4.2 o'r adroddiad, yn rhestru'r eitemau y bwriedir eu rhoi ar yr Agenda yng nghyfarfod nesaf y Pwyllgor dyddiedig 18 Mehefin 2021.

Ychwanegodd y Dirprwy Bennaeth Cyllid Dros Dro y gallai fod eitemau ychwanegol ar yr agenda yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor wrth i Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 ddod i rym, yn enwedig o ran cyfrifoldebau newydd y Pwyllgor mewn perthynas â pherfformiad a chwynion. Byddai'r rhain yn cael eu hychwanegu at y Blaenraglen Waith, lle bo angen, fel a phan mae'n hysbys/yn ofynnol.

PENDERFYNWYD: Bod y Pwyllgor yn ystyried a chymeradwyo'r Rhaglen Blaen-waith arfaethedig ar gyfer 2021-22.

244. **MATERION BRYS**

Ni chafwyd unrhyw eitemau brys. Fodd bynnag, dywedodd y Cadeirydd fod dyddiad nesaf y Pwyllgor wedi'i ohirio o ddyddiad dros dro ym mis Mai i 18 Mehefin 2021, er mwyn ystyried, mewn dull mwy amserol, y Datganiad Cyfrifon diwedd blwyddyn.

Trefnwyd y cyfarfod hwn am 10.00am ar y dyddiad hwnnw, ond yn dilyn trafodaeth gyda'r Aelodau, teimlwyd y gallai fod yn well cynnal y cyfarfod yn y prynhawn am 2.00pm.

PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO - DYDD IAU, 22 EBRILL 2021

Cadarnhaodd y Prif Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid y byddai'n cysylltu â'r Swyddog Monitro (a'r Swyddog Priodol ar gyfer Pwyllgorau) a staff yn y Gwasanaethau Democrataidd, er mwyn sefydlu a ellid symud y cyfarfod ar y dyddiad hwn o'r bore i'r bore prynhawn